

Gevecht tegen Pythium in Lavandula

Kwekerij Boonen-Van der Heijden kiest voor Fenomenal

Even buiten het Midden-Limburgse kerkdorp Heibloem teelt kwekerij Boonen van der Heijden Lavandula Angustifolia in verschillende variëteiten. De Lavandulateelt aan de rand van beschermd natuurgebied omvat ongeveer een halve hectare. Van stek tot aflevering varieert de teelt van een half tot één jaar. Pythium is altijd al een gevaar geweest, maar volgens bedrijfsleider Fred van den Boogaart (46) hebben de steeds nattere zomers de situatie in de afgelopen jaren verslechterd. Tijd voor actie dus. Samen met Cultus is kwekerij Boonen in 2010 een project opgestart.

Auteur: Ruud Jacobs

Fred van den Boogaart is sinds 1992 werkzaam bij kwekerij Boonen-Van der Heijden en volgens de bedrijfsleider is Pythium altijd al een gevreesde vijand voor de Lavandulawortels geweest. "Maar mede door het nattere klimaat zijn we er steeds meer aandacht aan moeten gaan schenken. Voorheen gebeurde dat met het middel Aliette, maar sinds januari 2011 is dat niet meer toegelaten." Helaas, want over de effectiviteit van de middelen die sindsdien wel nog toegelaten zijn, heeft Van den Boogaart zo zijn bedenkingen. "Ik heb zelf de indruk dat de middelen minder werken. Mijn ervaring met Aliette is dat het effectiever werkte."

Cultus-project

Na het Aliette-verbod is de Limburgse Lavandulateeler in samenwerking met Cultus een project gestart. Hierbij werden de middelen Fenomenal, Previcur N en Paraat onder de loep genomen. Voor het project zijn in augustus 2010 duizend Lavandulaplanten verdeeld in vier blokken van ieder 250 stuks. Drie van deze partijen zijn aangegoten met de eerdergenoemde middelen, één partij bleef onbehandeld. Volgens Van

den Boogaart waren de resultaten wisselend. "In de partij zonder toepassing van een middel was er beduidend meer uitval. De middelen waren duidelijk werkzaam." De Lavandulaplanten zijn bij de start van het project aangegoten. Uit de proef kwam het middel Fenomenal van Bayer CropScience uiteindelijk als beste naar voren. Toch geven de middelen volgens Van den

Boogaart zeker niet honderd procent zekerheid. "Ondanks de toepassing bleek uiteindelijk toch nog zo'n 10 procent van de planten door Pythium aangetast. Er is nog geen ultieme oplossing." Van den Boogaart wijst in dezen op het sterk veranderende klimaat met hevige zomerse regenbuien, afgewisseld met extreme droogteperiodes. "Voorheen hadden we met veel minder

regen te maken. Door uitspoeling hebben de middelen minder effect. Om Pythium te onderdrukken zul je dus vaker het middel toe moeten passen.”

Fenomenal

Nu het project bij kwekerij Boonen is afgesloten, wordt er voor de Lavandula enkel en alleen nog Fenomenal gebruikt. Van den Boogaart: “Op basis van alle uitkomsten en ervaringen behaalt Fenomenal redelijke resultaten. Maar met geen enkel product is de uitslag echt optimaal. Fenomenal wordt door ons direct na het oppotten gebruikt en verderop in het groeiseizoen wordt ingegrepen daar waar problemen worden geconstateerd. Maar dat is dan eigenlijk al aan de late kant. Als Pythium eenmaal is geconstateerd, is het moeilijk te bestrijden.” Behalve door het klimaat, zo denkt Van den Boogaart, is

het Pythiumprobleem ook toegenomen door de recirculatie van beregeningswater. De oplossing in dezen, aldus Van den Boogaart, is de toepassing van een zandfilter of uv-licht. “Daar hebben we ons nog niet in verdiept. Als over een paar jaar het waterbassin wordt vervangen, dan is dat zeker wel een overweging.”

Potgrond

Als Pythium de Lavandula eenmaal aan de onderkant te pakken heeft en de plant verzwakt, ligt ook boven de grond het gevaar van rot in de vorm van Botrytis al snel op de loer. Volgens Van den Boogaart krijgt Pythium de kans om toe te slaan, omdat de potgrond de ene keer te droog en dan weer te nat is. In samenspraak met de substraatleverancier kijkt kwekerij Boonen naar luchtigere mengsels van een grovere samenstelling met daarin onder meer puimsteen.

Prijzen en afzet

De ruim veertig soorten die kwekerij Boonen opkweekt in diverse variëteiten, gaan volgens Van den Boogaart nog steeds zonder problemen weg. “De afzet is goed; wel staan de prijzen onder druk en dat is eigenlijk al een paar jaar zo. Eerst kon je met kwaliteit nog goed scoren, maar vandaag de dag storen velen zich niet meer aan een mindere plant. Als de prijs maar laag genoeg is. Bij ons staat kwaliteit echter nog steeds voorop en daar doen wij geen enkele concessie aan.”

Kosten

Om de onder druk staande prijzen te kunnen weerstaan, kijkt kwekerij Boonen zeker ook naar de kostenkant. De kosten zijn volgens Van den Boogaart gigantisch gestegen, terwijl de prijzen daarin zeker niet zijn mee gegaan. “Zeker niet in

Kwekerij Boonen-van der Heijden BV is opgericht in 1984 door de huidige eigenaren Thei Boonen en Toos Boonen-van der Heijden. In de loop der jaren heeft het bedrijf zich gespecialiseerd in de kweek van bodembedekkers. De planten worden van stek tot verkoopklaar product op het bedrijf verzorgd. Het kwekerijgedeelte van het bedrijf omvat 8 hectare. Het kas- en tunnelcomplex beslaat in totaal ongeveer 2,5 hectare, met daarnaast 4 hectare containervelden en 1,5 hectare kweek in de volle grond. Het beregeningswater wordt opgevangen en hergebruikt. Boonen-Van der Heijden produceert voornamelijk bodembedekkers en is vooral gespecialiseerd in P9 tot P19. De afzet is gericht op tuincentra, retail, handel, cash-and-carry's en hoveniers in binnen- en buitenland. Op de kwekerij in Heythuysen, waar 43 soorten worden gekweekt in diverse variëteiten, zijn in de drukke periode maart-juni een kleine dertig werknemers aan de slag. Hiervan is een deel in vaste dienst, een deel op contractbasis en een deel uitzendkrachten.

verhouding tot alle prijsstijgingen, zoals personeelskosten, dieselkosten, potten en potgrond.” Op de Heythuysense kwekerij wordt daarom continu gekeken hoe er zo efficiënt mogelijk kan worden gewerkt. “Waar we voorheen met vier stekken in een P9 werkten, doen we dat nu soms met drie stekken. Dan wordt er een keer vaker gemaaid om dezelfde kwaliteit te krijgen. Op logistiek gebied werken we nu met een golfkar met daarachter een trein van vijf of zes veilingkarren. Vroeger gebeurde dat met slechts één pallet met 50 kisten, nu zijn dat in één keer 300 kisten.”

